

IES Campclar: Baluard democràtic, temple republicà, bastió independentista

written by Toni Teixidó | 7 d'octubre de 2017

El preludi: Campclar, al cor. Qualificat sovint com a aspre, dormitori, marginal, conflictiu, dur, inadaptat, gueto... Una zona de la ciutat de Tarragona que ha estat sempre molt estigmatitzada des dels anys 60. Per a mi és un barri de gent humil i treballadora, obrera, popular, i també l'escenari d'alguns dels passatges del meu primer amor, aquell que amb quinze anys et trasbalsa l'ànima i, és clar, no s'oblida mai. Passejar per aquells escenaris amb tanta significació vital acaben revestint-te de melancolia, quan se'n té la necessitat... Doncs imagineu-ne l'eloqüència quan vaig saber que em tocava defensar la democràcia al seu institut.

El primer d'octubre. Em despertava l'alarma del mòbil a les quatre de la matinada del primer diumenge d'octubre. Amb sort potser havia dormit tres hores fent la trampa de la valeriana. Un parell de dies abans havíem rebut instruccions a la seu de l'ANC de Tarragona. Ja tenia comprat tot el que feia falta, i ho disposava al maleter del cotxe. Abans de sortir de casa vaig escriure una publicació a les xarxes socials, deia que estava emocionat pel moment històric que ofería aquella alba, amb la memòria fixada en la lluita diària, de pensar en la gent estimada que el decés m'havia afanat. No sé per què, però és un pensament recurrent en previsió d'instantis decisius, deu ser la força del seu record i exemple.

Arribar al barri. Situacions i atmosfera de clandestinitat es donaven al sud d'Europa i al nord del segle XXI; les hores crítiques serien les primeres. Abans però, quedàvem a dos de sis a l'eixample de la ciutat amb el grup delegat de defensa del referèndum a l'IES Campclar de Tarragona. Érem l'Anna,

l'Eduard, la Meritxell, el Joan i en Xavi, que vindria des d'un altre cantó. Ens hi dirigírem amb dos cotxes, res planejat. El primer temor foren els controls militars/policials, i decidir quina via prendre per tal d'arribar-hi. Potser no aturarien un cotxe rere l'altre i es garantiria l'obertura del centre de votacions. Finalment se'ns va disposar la via lliure.

Accedir a l'IES. Quan vam aparcar, davant la porta d'entrada de l'IES ja hi havia una dotzena de persones, totes elles disposades a treballar pel correcte funcionament de la jornada. Serien vocals i presidents de mesa, apoderats i apoderades, voluntàries, votants i testimonis totes del que s'esdevindria. Esperàvem el Xavi de la sectorial animalista amb les claus per obrir l'institut, per això va trigar més, fiançava cada cantonada, ja que d'ell en depenia l'obertura en primera instància. Val a dir que entre els presents, l'animalisme va estar ben representat. A les 6.15 h vam entrar. S'havien previst precintes, panys farcits de silicona i portes lligades amb grans cadenats, però no fou així. D'haver passat, no hagués sigut un problema, tanmateix disposàvem de les eines necessàries per haver pogut entrar, d'aquí el motiu d'una part de la llista de la compra prevista.

Operativa logística i custòdia de les urnes. La complicitat amb els primers sentinelles de la democràcia va ser immediata, ens sabíem en alerta, i això es notava en l'impuls de les tasques a fer. Malauradament no vam poder comptar amb la connivència de la direcció de l'IES, que no va voler facilitar els planells, les claus de la xarxa wifi, la ubicació dels panells de llum o les sortides d'emergència, entre d'altres. Així doncs, vam començar a dispersar-nos, a les fosques, per tal de trobar la capsa de l'enllumenat i poder incoar amb l'operatiu previst. A les palpentes vam inspeccionar les aules i distribuir taules i cadires fins que es van obrir les bombetes.

Aparegué el primer dels responsables de l'administració (RA),

i ens va advertir de la necessitat d'assegurar l'entrada de les urnes que tenia a resguard al seu cotxe, així que vam convenir-ne la manera; el cotxe va aparcar just davant la porta i, ràpidament, els apoderats de l'ANC les van traslladar a l'insigne destí del vestíbul, no sense passar abans pel taller improvisat on va entrar en joc la segona part de la llista de la compra: la cola instantània. Amb la qual es van poder enganxar les bases de les urnes a les taules. Si aconseguïen entrar a robar-les, almenys riuríem una estona quan estressin l'urna amb potes.

En aquells instants aparegueren la resta de RA, encarregats de la logística referendària, entre ells «el cap» que, amb to contundent, ja ens van advertir que no pensaven jugar-s'hi res per defensar les urnes. Ens explicaren que el cens seria universal, així que tothom podria votar allà on li anés millor. També l'aplicació informàtica, que va impedir el duplicat de vot. Per últim la primordial constitució de meses, fins a vuit de previstes, és així com l'Anna va acabar sent presidenta i jo, bescanviant la potestat apoderada per la de vocal, conjuntament amb la Blanca, amb qui compartiríem crònica. Faria falta trobar ordinadors portàtils i tauletes per a les meses, que gràcies als voluntaris no van trigar a arribar. Vam haver d'alliberar el wifi des dels nostres telèfons mòbils, tot a un ritme vertiginós, no hi va haver gaire temps per a dubtes perquè tot va quedar clar, coses de la predisposició disciplinada que sorgeix de l'excepcionalitat.

A quarts de nou, de sobte, va aparèixer un exaltat al passeig del carrer Riu Segre, va sortir d'un cotxe proferint insults i amenaçant a algunes de les vint persones que feien cua per votar. Un parell de mossos el van contenir sense gaire esme quan se'ns dirigí per colpejar-nos, però no li van demanar ni la documentació tot i les amenaces i la temptativa contra la nostra integritat física. Abans de marxar va cridar «traïdors» als veïns i veïnes del barri que va reconèixer, ofuscat per no

entendre per què aquells demòcrates no s'havien convertit en agents colonitzadors al servei d'Espanya, tal com en el seu cap podria se li deuen aparèixer «la majoria» dels tarragonins i tarragonines de ponent. Sense donar-li més importància, vam tornar a ocupar els nostres llocs al vestíbul per prosseguir amb l'escomesa.

El baluard democràtic obre portalada. A les 8.40 h ho teníem tot a punt, amb una cua formada per prop de mig centenar de persones amb l'afany del vot primerenc. A fora es palpava l'ambient excepcional amb les mirades còmplices dels que estimen els plebiscits. Per seguretat vam decidir que no entrarien més de deu persones a la vegada. Vam estipular mantenir la porta tancada, criteris variants segons la situació que s'anés donant sobre l'accés de la gent. Van entrar els primers votants a les nou toques. A dins tot era il·lusió i aventura. Part dels primers electors es van quedar tot el dia veient l'assetjament que el regne dels borbons ens regalaria. És així com grups d'amics, veïns i un parell de matrimonis del barri van estar amb nosaltres, ajudant-nos a conveniència i, sobretot, informant de les maldats que cometrien els ocupants.

Paral·lelament, la brigada de la policia autonòmica que va ser destinada al nostre IES va demanar d'entrar al centre per poder obrir acta. Van ser sincers: ni ens protegirien ni intercedirien (justet ho havien fet abans). Les seves ordres eren informar-nos de la il·legalitat que, segons el TC, estàvem cometent. Acordem que entrarien al vestíbul quan, de sobte...

Arriben les forces d'ocupació. Cinc minuts exactes és el que van trigar a arribar les tropes ocupants del CNP, un escamot format per 34 homes i una dona, uns amb vestidures d'antiavalots, d'altres amb armilles fluorescents i camises talla-M arrapades a troncs *vigorèxics*, passatgers excitats dels set furgons antidisturbis que van quedar aparcats tallant la circulació del carrer. Vam tenir «l'honor» de ser dels

primers objectius de la seva gira repressiva pel terme municipal. La nostra mesa va sortir immediatament a tancar la portalada reixada amb clau. L'Anna, la Blanca i jo vam sortir immediatament a exigir-los que marxessin d'allà. En Xavi i l'Eduard romandrien documentant i gestionant amb els telèfons des d'unes passes enrere. Vam demanar de llegir l'ordre judicial, però el cap de la tropa s'hi va negar. L'Anna li va exigir retirada i la Blanca una *selfie*, l'humor típic de la tensió no va decaure. Va demanar pel responsable del centre de votacions, quan li vaig respondre que ho era tot el poble de Catalunya. Allò va ser una aberració, un esperpent més dels súbdits reials que frisaven per entrar i repartir llenya entre els congregats. La seva agressivitat verbal anava en augment, i vam decidir girar-los l'esquena, ignorar-los per complet. Vam organitzar la resistència i en uns quinze minuts, veient la dificultat d'assaltar-nos, van marxar. Quan van muntar el dispositiu a la romana, van quedar aïllats dos demòcrates. Sens dubte és la imatge de la nostra jornada, el símbol de la resistència pacífica enfront del feixisme estatal. El cap dels antidisturbis va fer un gest amb el braç i recularen. Nosaltres hi posàrem l'entonada del «passi-ho bé i fins l'any que ve». Una munió de periodistes va anar arribant minuts després, però van preferir seguir la rua de furgons. L'Eduard, persuasiu, explicava els fets a un periodista del *New York Times*, que en prengué bona nota.

Uns minuts després vam recuperar la «normalitat». Alguna gent va quedar impressionada, poques van sortir a l'exterior. Però cadascú va retornar al seu lloc, la por no es va apoderar del castell.

Entra la policia autonòmica. Abans no ens interrompessin, estava negociant l'entrada dels mossos. Un cop avisat tothom a dins, es va procedir a obrir-los la porta. Al rebedor ens informaven de la il·legalitat de «l'acte». Ens van demanar que entreguéssim les urnes i se'ls va respondre literalment que no, que de cap manera. Van assentir amb el cap i ens van

desitjar sort. La policia autonòmica va sortir entre aplaudiments provinents tant de dins com de fora del centre. La seva presència ens va acompanyar tota la jornada.

Penetren als centres de la zona. A partir ja d'aquells moments ens arribaven notícies d'altres centres que no van poder aturar el setge, sobretot d'altres barris perifèrics del centre de la ciutat. Fins allà s'acostaren algunes membres de les meses intervingudes de Torreforta i el Centre Cívic de Campclar, per explicar-nos la violència prepotent d'aquells psicòpates uniformats. Anaven mal dades i nosaltres els havíem impedit el pas. Abans de marxar, un dels policies amb armilla groga va advertir que ja tornarien, amb clar to amenaçant.

Reobertura. Extremant la seguretat a l'entrada és com vam impedir que entressin alguns dels policies «d'incògnit» que van arribar posteriorment, enganxats al reixat, posant l'orella i el nas. Esperaven el moment idoni, potser un descuit per assaltar l'IES i robar-nos les urnes. A les finestres superiors de l'edifici de trànsit que hi ha al davant, es van veure les siluetes de dues persones, sospitosament policies. Els observadors internacionals van fer acte de presència, dos homes de parla anglesa i un altre d'espanyola. Vam demanar-los acreditacions i se'ls hi obrí camí cap a les meses.

Caigudes constants del sistema. De bon matí van haver-hi errors i caigudes del sistema d'internet, talls del sistema de telecomunicacions i del servidor de la Generalitat. L'aplicació en algunes meses va caure fulminada, i tres de les cinc meses van quedar inútils. La constitució de noves meses es feia segons la normativa legal, i val a dir que la resposta fou contundentment afirmativa. La nostra urna ja no va poder contenir més que els cinc vots més matiners fins al capvespre.

La fraternitat. Arribat el migdia va sortir el sol i amb ell, nosaltres al carrer, cada quinze minuts aproximadament, en paral·lel a la cua, per advertir que la gent gran i les

persones amb diversitat funcional passessin al capdavant, per preguntar si necessitaven aigua o bé entrar per utilitzar els lavabos. Val a dir que qualsevol gest fratern s'aplaudia agraït. Demòcrates, republicans i independentistes units, mai no ho havia viscut així. La convivència, el dinar, el què necessiteu, compartir comunicacions, missatges, notícies, alertes, avisos... Escenes de comprensió, de col·laboració, d'emparedat i molta consciència de classe brollant de l'estament popular. No saben el que van aconseguir aquells del CNP... la pràctica del poble salvant el poble.

La calma tensa. A partir de les 17 h ja sabíem a què s'havien dedicat els esbirros del règim espanyolista, arribaven veus i xats interns que advertien de la localització de les seves accions terroristes, perquè van causar pànic allà on es van sentir amos del destí de la integritat física dels votants. A l'IES Campclar ens esperàvem el pitjor, temíem que tornarien agitats de testosterona i adrenalina, amb les porres tacades de la sang de la nostra gent i exigint revenja. Hi hagué tres instants de falsa alarma, sobretot quan no es distingien dels furgons dels mossos que anaven passant, i s'activava el protocol de seguretat per a urnes i accessos, portes que fins i tot es van encadenar.

Clausuren els legítims. Amb tot va arribar l'hora de plegar veles. Per seguretat, l'escrutini va anar a fer-se al segon pis de l'IES, en un passadís on es van anar comptant els vots i on els responsables de mesa vam anar signant la documentació, les llistes numerades de votants, les declaracions, les actes i les fes. Tot a un ritme alegre, ni un sol descompte, cap error. Vam sortir a l'exterior i vam començar a cridar «hem votat» entre esclats de joia!

El tresor. Era el que vam estar protegint tota la jornada, els resultats, la voluntat democràtica del poble treballador català a Campclar: 960 vots efectuats; 780 SÍ; 147 NO; 26 en blanc i 7 nuls.

No oblidaré mai aquest dia, els sentiments que allí van renàixer, la solidaritat nacional i de classe que s'hi va donar. L'IES Campclar va resultar ser inexpugnable, un baluard democràtic, un temple republicà, un bastió independentista. Campclar al cor, per sempre.